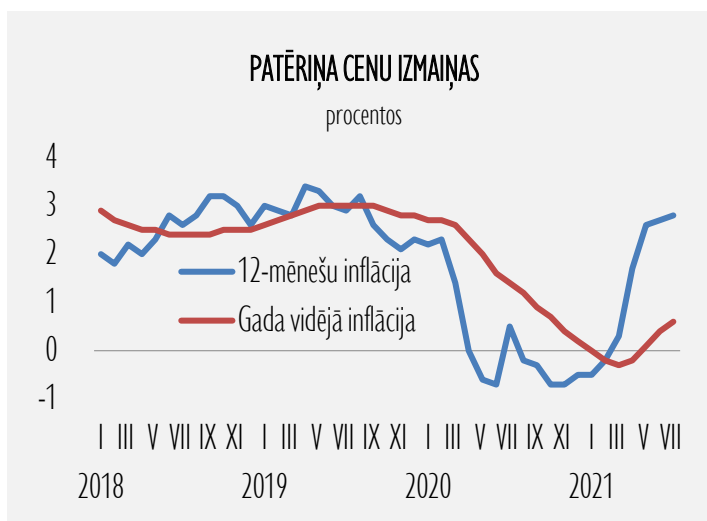

Par patēriņa cenām 2021.gada jūlijā

Patēriņa cenu kāpumu jūlijā galvenokārt ietekmēja tarifu likmju izmaiņas dabasgāzei

Pēc Centrālās statistikas pārvaldes datiem šī gada jūlijā, salīdzinot ar jūniju, patēriņa cenu līmenis pieauga par 0,4%. Precēm tas pieauga par 0,3%, bet pakalpojumiem – par 0,5 procentiem.

Jūlijā patēriņa cenu līmenim ir tendence samazināties, ko ietekmē sezonāli faktori. Jau otro gadu pēc kārtas jūlijā novērots cenu kāpums, kas nav raksturīgs šim mēnesim. Iepriekšējā gadā to galvenokārt ietekmēja pieprasījuma pieaugums, mīkstinot ar Covid-19 izplatību noteiktos ierobežojumus, bet šogad inflāciju ietekmēja cenu kāpums ar mājokli saistītām precēm un pakalpojumiem.

Lielākā palielinošā ietekme jūlijā bija cenu pieaugumam dabasgāzei. Saistībā ar dabasgāzes tarifa paaugstināšanu no šī gada 1.jūlija, cenas dabasgāzei pieauga par 41,8%, ko noteica straujais pasaules cenu kāpums naftai. Cenas straujāk pieauga arī cietajam kurināmajam par 2,7% un turpināja palielināties arī elektroenerģijai par 1,2%, kas kopā ar cenu kāpumu dabasgāzei kopējo patēriņa cenu līmeni palielināja par 0,4 procentpunktiem.

Liela palielinošā ietekme jūlijā bija cenu pieaugumam pakalpojumiem par 0,5%, kas kopējo patēriņa cenu līmeni palielināja par 0,1 procentpunktu. Lielākā ietekme bija vērojama cenu kāpumam mājokļa īres maksai, ēdināšanas un izmitināšanas pakalpojumiem.

Cenas jūlijā turpināja pieaugt degvielai – par 1,6%, kas kopējo patēriņa cenu līmeni palielināja par 0,1 procentpunktu. Cenu kāpumu degvielai turpina ietekmēt pēdējos mēnešos vērotais straujais pasaules naftas cenu kāpums. Jūlijā pasaules naftas cenas turpināja pieaugt, bet to kāpums bija daudz mērenāks – vidēji mēneša laikā par 1,2%. Naftas cenu mērenāku kāpumu ietekmēja bažas par pieprasījuma samazināšanos, pasaulē arvien vairāk izplatoties Covid-19 delta variantam, kā arī OPEC+ spējai vienoties par naftas ieguves palielināšanu, kas noteiks arī naftas cenu dinamiku turpmākajos mēnešos.

Lielākā samazinošā ietekme jūlijā saistībā ar izpārdošanām, kas sezonāli notiek katru gadu, bija cenu kritumam apģērbam un apaviem par 4,8%, kas kopējo patēriņa cenu līmeni samazināja par 0,3 procentpunktiem.

Pārtikai cenas jūlijā samazinājās par 0,1%, kas kopējo patēriņa cenu līmeni būtiski neietekmēja. Lielākā ietekme bija cenu kritumam svaigiem dārzeņiem un svaigiem augļiem un cenu kāpumam kartupeļiem un mājputnu gaļai. Jāatzīmē, ka pasaules pārtikas cenām jūlijā otro mēnesi pēc kārtas bija vērojams kritums pēc nepārtraukta strauja kāpuma no iepriekšējā gada jūnija līdz šī gada maijam. Jūlijā, salīdzinot ar jūniju, tās samazinājās par 1,2%. Cenas samazinājās visās galvenajās pārtikas grupās, izņemot gaļu un cukuru. Visstraujāk cenas samazinājās graudaugiem, ko galvenokārt noteica cenu kritums kukurūzai saistībā ar labāku ražu nekā iepriekš prognozēts Argentīnā un ASV. Savukārt straujākais cenu kāpums bija vērojams cukuram, ko ietekmēja zemākas eksporta iespējas no Brazīlijas salnu un sausuma dēļ, kā arī straujais cenu kāpums naftai, novirzot vairāk cukurniedru etanola ražošanai, nevis cukura ražošanai.

Citās preču un pakalpojumu grupās cenu svārstības aizvadītajā mēnesī kopējo cenu līmeni būtiski neietekmēja.

2021.gada jūlijā, salīdzinot ar iepriekšējā gada jūliju, patēriņa cenas pieauga par 2,8%. Gada vidējā inflācija bija 0,6 procenti.

9.8.2021.

Šogad vidējā gada inflācija varētu būt ap 2,5%, kas būs augstāka par 2020.gadā vēroto. Pandēmijai atkāpjoties un ekonomikai atveseļojoties, patēriņa cenas stabilizēsies. Vienlaikus to joprojām noteiks pasaules cenu svārstības.